

สรุป: การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของจีนในอาเซียน และภูมิภาคอื่น

เอกสารหมายเลข 1 – บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กว่าทศวรรษที่ผ่านมา จีนได้เข้ามาเป็นผู้เล่นสำคัญในภาคการเงินการลงทุนโลก ด้วยการสนับสนุนอย่างแข็งขันจากทั้งภาครัฐและภาคการเงินของจีน ทั้งผ่านกลไกนโยบายและกลไกธนาคารพาณิชย์ บทบาทที่โดดเด่นในเวทีการเงินโลกเช่นนี้ของจีน เพราะได้รับการกระตุ้นหนุนเสริมอย่างมีนัยสำคัญจากหลากหลายกลไกที่ถูกพัฒนาขึ้นในช่วงที่ผ่านมา โดยเฉพาะธนาคารเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานแห่งเอเชีย หรือ Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB) ที่เพิ่งก่อตั้ง ไม่นับอีกหลายกองทุนที่จีนก่อตั้งขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา อาทิ กองทุนเส้นทางสายไหม (Silk Road fund) และมีการอัดฉีดเงินทุนให้ ธนาคารเฉพาะกิจ (Policy Banks) เป็นพิเศษสำหรับการดำเนินกิจการในต่างแดน นอกจากนี้ ผ่านโครงการ One Belt One Road ซึ่งประกาศเมื่อปี 2556 ที่ผ่านมา รัฐบาลจีนได้เริ่มสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศใหม่ บรรดาโครงการและสถาบันใหม่ ๆ พุ่งให้ความสำคัญเน้นไปที่โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้วยความสำคัญเชิงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่อจีน รวมถึงความใกล้ชิดกันทางภูมิศาสตร์ ทำให้ภูมิภาคนี้ถูกกำหนดให้เป็นภูมิภาคเป้าหมาย ของแผนการขยายการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานนอกประเทศดังกล่าวของจีน

ธนาคารเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานแห่งเอเชีย (AIIB)

การก่อตั้ง AIIB นับเป็นการขยายวงการเงินโลกครั้งใหญ่ที่สุดในรอบหลายทศวรรษ โดยกลางปี 2559 ที่ผ่านมา 57 ประเทศจากทั่วโลก ได้ร่วมกันลงนามก่อตั้ง AIIB ด้วยเงินทุนจดทะเบียนเริ่มต้น 1 แสนล้านเหรียญสหรัฐ มีจีนเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ที่สุดราว 30 % ควบคุมอำนาจในการออกเสียงกว่า 26% การดำเนินงานของธนาคารจะเน้นให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ภาคโครงสร้างพื้นฐานและ “ภาคอื่น ๆ ที่ให้ประสิทธิผลการลงทุนดี” ในภูมิภาคเอเชีย เป้าหมายเพื่ออุปถัมภ์การพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน สร้างความมั่งคั่ง และพัฒนาการเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานในเอเชีย ธนาคารได้เปิดตัวโครงการชุดแรกช่วงเดือน เมษายน - พฤษภาคม 2559 ซึ่งรวมถึงโครงการทางหลวงในปากีสถานและทาจิกิสถาน โครงการแหล่งพลังงานในบังคลาเทศ และโครงการพัฒนาชุมชนแออัดในอินโดนีเซีย

ฝ่ายจัดการของ AIIB มีแนวโน้มที่จะมีอำนาจมากในการอนุมัติโครงการ มากกว่าอำนาจดังกล่าวของฝ่ายจัดการของสถาบันการเงินระหว่างประเทศอื่น ๆ ทั้งธนาคารโลกและธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย ซึ่งมีคณะกรรมการกำกับดูแลการตัดสินใจ" ประธาน AIIB นาย จิน ลีฉวิ้น (Jin Liqun) ได้ย้ำถึงคำมั่นสัญญาของ AIIB ที่จะเป็นสถาบันที่ “สะอาด” และให้คำมั่นว่าจะพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรให้เข้มแข็งบนฐานมาตรฐานทางจริยธรรม และมีระดับการทนทานต่อการคอร์รัปชันเป็นศูนย์” ในปี 2558 AIIB ได้จัดการประชุมขนาดเล็กร่วมกับสถาบันด้านการพัฒนาอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อแลกเปลี่ยนเรื่องกรอบการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของตัวเอง การประชุมดังกล่าวถูกวิพากษ์วิจารณ์จากกลุ่มประชาสังคมว่าไม่ดีพอ แต่ต่อมา AIIB ก็ได้ให้การรับรองกรอบการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมในปี 2559 พร้อมกับร่างนโยบายข้อมูลสาธารณะ นโยบายการจัดซื้อจัดจ้างบริษัท และจรรยาบรรณการปฏิบัติงาน

กรอบการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม AIIB ดังกล่าว ยืนยันว่า AIIB จะมุ่งสนับสนุนโครงการที่ยั่งยืน คุ้มครองกลุ่มเสี่ยง และให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ อย่างไรก็ตาม กรอบนี้มีจุดอ่อนและช่องว่างไม่น้อย

มาตรฐานทั้งด้านการอพยพย้ายถิ่นฐานใหม่และด้านชนพื้นเมือง ก็ต่ำกว่ามาตรฐานการปฏิบัติที่ดี และมาตรฐานสิทธิมนุษยชนสากล

จีนได้เน้นย้ำอย่างทะเยอทะยานว่า AIIB จะเข้ามาเติมเต็มงานของสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่มีอยู่แล้ว มากกว่าจะเข้ามาเป็นคู่แข่ง ในปี 2559 AIIB ได้ลงนามในข้อตกลงความร่วมมือกับธนาคารโลก (World Bank) ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank, ADB) ธนาคารเพื่อการลงทุนยุโรป (European Investment Bank, EIB) และธนาคารเพื่อการบูรณะและพัฒนายุโรป (European Bank for Reconstruction and Development, EBRD) สถาบันการเงินอื่นจำนวนมากได้แสดงความจำนงที่จะร่วมมือกับ AIIB ในอนาคต ที่สำคัญ ในโครงการที่ AIIB ร่วมสนับสนุนเงินกู้กับธนาคารโลก ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย และสถาบันการเงินอื่น ๆ นั้น มีแนวโน้มที่มาตรฐานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม หรือนโยบายเกี่ยวกับการให้การคุ้มครองของสถาบันเหล่านั้นจะถูกนำมาปรับใช้ในโครงการร่วมทุนเหล่านี้ด้วยการร่วมลงทุนกับธนาคารโลกหรือ ADB ยังหมายถึงโอกาสที่ผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนานั้น ๆ จะสามารถยื่นข้อเรียกร้องผ่านกลไกของธนาคารเหล่านั้นได้ อีกด้วย

หลังการประกาศก่อตั้ง AIIB มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์มากกว่า AIIB จะเข้ามาเป็นคู่แข่งสำคัญของสถาบันการเงินลักษณะเดียวกันที่มีอยู่ แต่อย่างไรก็ตาม ก็คงต้องใช้เวลามากกว่าการดำเนินการจะลงตัวและ AIIB จะสามารถแสดงศักยภาพดังกล่าวได้ บรรดาสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่มีอยู่ได้ออกมาประกาศต่อสาธารณะว่ายินดีต้อนรับและพร้อมจะเข้าร่วมลงทุนในโครงการชุดแรก ๆ ของ AIIB นี่เป็นการเปิดโอกาสให้ AIIB ได้เข้าไปเรียนรู้ระบบการดำเนินการด้านการคุ้มครองและแสดงความรับผิดชอบต่อผลกระทบโครงการที่ให้การสนับสนุนด้านการเงิน นั้นยังหมายถึงโอกาสความเป็นไปได้ที่จะมีการเปิดช่องให้ภาคประชาสังคมในเอเชียและภูมิภาคอื่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการของ AIIB ผ่านกลไกและเครือข่ายการสื่อสารที่มีอยู่ของสถาบันการเงินอื่น ๆ เหล่านี้ด้วย

โครงการ One Belt One Road (OBOR)

โครงการ OBOR หรือ One Belt One Road Initiatives ประกาศเปิดตัวในปี 2558 เพื่อให้จีน เอเชีย ตะวันออกกลาง แอฟริกา และยุโรป มีความเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้น ผ่านการร่วมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งด้านการขนส่ง พลังงาน การค้า และการสื่อสาร OBOR ส่งเสริมการลงทุนและความร่วมมือหลากหลายด้าน ทั้งด้านเกษตร ป่าไม้ ประมง และด้านพลังงาน^{iv} แทนที่จะดำเนินงานในลักษณะแผนงานหรือกลไกให้กู้ OBOR ใช้วิธีกำหนดวิสัยทัศน์รวมของการลงทุนของจีนในอนาคตอันใกล้ในการดำเนินงาน รัฐบาลจีนระบุว่า มีมากกว่า 60 ประเทศ เกี่ยวข้องกับโครงการนี้

จีนย้ำถึงผลประโยชน์ร่วมกันของโครงการ OBOR และศักยภาพที่จะเพิ่มความร่วมมือและการลงทุน เพื่อผลประโยชน์ของประเทศที่ยังต้องด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ข้อเสนอโครงการนี้ทำหน้าที่เหมือนแผนที่นำทาง ที่จะทั้งช่วยบูรณาการจีนให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจโลก และเพิ่มอิทธิพลทางเศรษฐกิจของจีนต่อภูมิภาคเหล่านี้ หลายประเทศที่อยู่ในเส้นทางของโครงการนี้มีความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนกับจีนอย่างใกล้ชิดอยู่แล้ว OBOR จึงคล้ายจะช่วยกระชับสายสัมพันธ์ดังกล่าวให้แน่นแฟ้นขึ้น วิสัยทัศน์ของโครงการ OBOR ย้ำถึงความสำคัญของภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีนในฐานะประตูสู่เส้นทางสายไหมทั้งทางบกและทางทะเล ซึ่งรวมถึงผ่านเมียนมาร์ ลาว และเวียดนาม ในฐานะส่วนหนึ่งของ “แกนกลางเปิดสู่เอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของจีน”^v

โครงการภายใต้ OBOR จะต้องการงบประมาณนับพันล้านเหรียญสหรัฐภายในระยะไม่กี่ปีจากนี้ เงินทุนเหล่านี้จะมาจากหลากหลายแหล่ง และจำนวนมากไม่ใช่แหล่งเงินทุนใหม่ ยกตัวอย่างเช่น ธนาคารเฉพาะกิจจีน (China's Policy Banks) ที่รวมถึงธนาคารเพื่อการพัฒนาประเทศจีน (China Development Bank, CDB) ได้ให้การสนับสนุนทางการเงินกับหลายโครงการที่ปัจจุบันอยู่บนเส้นทาง OBOR มานานกว่าทศวรรษ ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งของจีนก็มีบทบาทสำคัญในหลายประเทศตลอดเส้นทางนี้เช่นกัน เช่นเดียวกับกองทุนรวมตราสารแห่งทุน (equity fund) และบริษัทจัดการเงินลงทุนของจีน องค์การต่าง ๆ องค์การการเงินเหล่านี้จำนวนหนึ่งได้มีการจัดตั้งกองทุนขึ้นมาใหม่ และรับเงินทุนสนับสนุนเพิ่มเติมจากรัฐบาลจีน อันเป็นเงินสนับสนุนพิเศษสำหรับโครงการ OBOR โดยเฉพาะ AIIB เองก็มีแนวโน้มที่จะให้การสนับสนุนทางการเงินกับโครงการต่าง ๆ ที่อยู่ตามแนวเส้นทาง OBOR

กองทุนเพื่อการลงทุนที่สนับสนุนโดยรัฐ

แหล่งทุนที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งสำหรับการลงทุนต่างประเทศของจีนคือ บรรดากองทุนเพื่อการลงทุนที่สนับสนุนโดยรัฐบาลจีน ซึ่งมีสองกองทุนที่เปิดดำเนินการภายใต้สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ “อาเซียน” (Association of South East Asian Nations, ASEAN) ได้แก่ กองทุนเส้นทางสายไหม (Silk Road Fund, SRF) และ กองทุนความร่วมมือด้านการลงทุนจีน-อาเซียน (China-ASEAN Investment Cooperation Fund (CAF) ทั้งคู่มีแผนขยายการดำเนินการภายในปีสองปีนี้

กองทุนเส้นทางสายไหม หรือ SRF มีมูลค่า 40,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ก่อตั้งขึ้นในปี 2557 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม “การพัฒนาพื้นฐานและความมั่งคั่งของจีน รวมถึงประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคที่มีส่วนร่วมในโครงการ Belt and Road”^{vi} โดยกองทุนนี้เน้นลงทุนในโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานและการเชื่อมโยงที่สำคัญ ๆ กองทุนเส้นทางสายไหมระบุว่า กองทุนมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ “เคารพในบรรทัดฐานและมาตรฐานสากล และปฏิบัติตามกฎและระเบียบทั้งของจีนและของประเทศเจ้าของโครงการนั้นๆ”^{vii} อย่างไรก็ตาม ยังไม่เป็นที่ชัดเจนว่า จะมีการนำระบบใด (หากมี) มาใช้ในการประเมินและลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของโครงการที่กองทุนเข้าไปลงทุน

กองทุนความร่วมมือด้านการลงทุนจีน-อาเซียน หรือ CAF ก่อตั้งในปี 2556 มีเป้าหมายที่การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน พลังงาน และทรัพยากรธรรมชาติในประเทศอาเซียน^{viii} กองทุนมีเงินทุนเริ่มต้น 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตั้งเป้าเป็นกองทุนขนาดมูลค่า 10,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (China Eximbank) เป็นผู้นำการก่อตั้ง CAF และเป็นผู้ให้การสนับสนุนหลักด้วยการให้เงินทุนเริ่มต้น 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ บริษัทเงินทุนระหว่างประเทศ (International Finance Corporation, IFC) ของธนาคารโลกถือหุ้นใน CAF และร่วมลงเงิน 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น 10% ของเงินกองทุนในเฟสแรก^{ix} ซึ่งในการดำเนินงานเฟสแรกนี้ CAF ได้ลงทุนใน 11 โครงการ มีทั้งด้านโทรคมนาคม เหมือง ขนส่ง และพลังงาน จีนตั้งเป้าระดมทุนสำหรับเฟสที่สอง 3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ^x

เว็บไซต์ CAF ระบุว่า “เจ็วชาญในการลงทุนที่ยั่งยืน ซึ่งไม่เพียงนำการเติบโตด้านการเงินให้แก่บริษัทผู้ลงทุน แต่ยังสร้างคุณค่าอย่างมีนัยสำคัญให้แก่ชุมชนด้วย”^{xi} ในเดือนกรกฎาคม 2557 CAF ได้เผยแพร่ แนวทางการปกป้องสิ่งแวดล้อมและรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับการลงทุนในภูมิภาคอาเซียน (Social Responsibility and Environmental Protection Guidelines for Investments in the ASEAN Region) ซึ่งรับเอามาตรฐานการปฏิบัติงานของ IFC มาประยุกต์ใช้ ทุก

บริษัทและโครงการที่ได้รับการลงทุนจาก CAF จะถูกเรียกร้องให้ปฏิบัติตามแนวทางนี้ การยอมรับและการเผยแพร่แนวทางฯ ดังกล่าวของ CAF ต่อสาธารณะ แสดงให้เห็นถึงการก้าวสู่ธรรมาภิบาลด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งยังไม่มีกองทุนที่นำโดยเงินกองทุนใดทำมาก่อน แม้ CAF จะไม่ได้ตั้งกลไกรับการร้องเรียน แต่การถือหุ้น 10% ของ IFC ในกองทุนทำให้การร้องเรียนสามารถทำได้ โดยดำเนินการผ่านกลไกความรับผิดชอบของ IFC คือกลไก คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเจ้าหน้าที่ทั่วไปของรัฐ (Compliance Advisor Ombudsman, CAO)

ธนาคารเฉพาะกิจของจีน (China's Policy Banks)

เนื้อหาส่วนใหญ่ของรายงานฉบับนี้ เป็นการตรวจสอบพัฒนาการด้านการเงินเพื่อโครงสร้างพื้นฐานในต่างประเทศของจีน และที่กำลังดำเนินการอยู่ล่าสุด อย่างไรก็ตาม ธนาคารเฉพาะกิจของจีนได้ดำเนินการลงทุนในต่างประเทศมานานกว่าทศวรรษแล้ว เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ออกสู่ตลาดโลก (Going Out Strategy) ของรัฐบาลจีน ภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ รัฐบาลจีนส่งเสริมการขยายตัวของบริษัทจีนในต่างประเทศ ด้วยการเอื้อประโยชน์จากส่วนต่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อันจะนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของการเข้าถึงตลาด ทศวรรษกรรมชาติและเทคโนโลยีนอกประเทศ โดยมีธนาคารเพื่อการพัฒนาประเทศจีน (CBD) และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศจีน (China Eximbank) เป็นสองผู้เล่นหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นี้ ด้วยการลงทุนในต่างประเทศนับหลายพันล้านเหรียญ หลังจากโครงการ OBOR ประกาศเปิดตัว รัฐบาลจีนได้อัดฉีดเงินทุนเพิ่มเติมจำนวนมากให้แก่ทั้งสองธนาคารนี้อย่างมีนัยสำคัญ

ทั้ง CBD และ China Eximbank ต่างก็มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม โดย CBD ไม่เคยมีการเผยแพร่มาตรฐานนี้ ออกสู่สาธารณะ ขณะที่ China Eximbank มีการเผยแพร่นโยบายการประเมินพื้นฐานทางสิ่งแวดล้อมซึ่งบังคับใช้กับทั้งโครงการในประเทศและต่างประเทศ ธนาคารทั้งสองมีอำนาจในการแจ้งเตือนลูกค้าที่ไม่มีการจัดการทางสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยงโครงการอย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ทั้งคู่ก็ไม่มีการเผยแพร่รายละเอียดของโครงการ และการประเมินผลโครงการก็ไม่ได้ดำเนินการอย่างเหมาะสมอย่างเปิดเผยและโปร่งใส อีกทั้งไม่มีช่องทางทางการที่ผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการจะสามารถยื่นข้อร้องเรียนได้ การขาดความโปร่งใสเช่นนี้จึงเป็นข้อจำกัดสำคัญต่อประสิทธิผลของการดำเนินนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของธนาคารทั้งสอง

สรุป

จีนเป็นผู้เล่นสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง พลังงาน และโทรคมนาคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน โดยลงทุนสูงสุดในกัมพูชา ลาว และเมียนมาร์ ขณะที่ในเวียดนาม ไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย การลงทุนของจีนก็มีความสำคัญและกำลังเพิ่มขึ้น ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ได้ลงนามเป็นสมาชิก AIB แล้ว และภูมิภาคอาเซียนก็อยู่ในพื้นที่เป้าหมายโครงการ OBOR การเพิ่มขึ้นของการเข้าถึงด้านการเงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานนี้ จึงจะสร้างผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญทั่วทั้งภูมิภาคอาเซียน

เอเชียกำลังเผชิญกับการภาวะขาดแคลนเงินทุนสำหรับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญ และรัฐบาลประเทศอาเซียนส่วนใหญ่ก็แสดงออกอย่างชัดเจนถึงความต้องการที่จะดึงดูดการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ โครงการและสถาบันทางการเงินที่กล่าวถึงข้างต้น สามารถตอบสนองความต้องการเหล่านี้ได้ และมีศักยภาพที่จะทำให้เงินทุนไหลเข้าสู่ภูมิภาคได้อย่างฉับไว รองรับการเงินหน้าของแผนลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่มากขึ้น และทำให้มีการขยายการเชื่อมโยงระหว่างจีนและอาเซียน และระหว่างประเทศภายในภูมิภาคอาเซียนเอง ในขณะเดียวกัน หากปราศจากซึ่งความโปร่งใส การคุ้มครอง

และความรับผิดชอบแล้ว ผลประโยชน์จากการลงทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอาจจะลดลงไปตามขนาดของผลกระทบโครงการที่มีต่อผู้คนและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค

กองทุนเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานอาเซียน-จีน (CAF) ได้ออกนโยบายตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของบริษัทเงินทุนระหว่างประเทศ (IFC) และ AIIB ก็ได้ออกกรอบดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมแล้ว พร้อมกลไกการรับเรื่องร้องทุกข์ที่กำลังอยู่ระหว่างการพัฒนา อย่างไรก็ตาม การคุ้มครองด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของนักลงทุนของจีนโดยทั่วไปอยู่ในระดับพื้นฐาน และไม่เปิดรับฟังความเห็นและการตรวจสอบจากสาธารณะ ไม่มีแหล่งทุนทวิภาคีใดที่ปรากฏชื่อในรายงานฉบับนี้ เผยแพร่เอกสารโครงการอย่างกว้างขวาง และก็ไม่มียุทธศาสตร์ใดเลยที่มีกลไกรับเรื่องร้องทุกข์หรือกลไกแสดงความรับผิดชอบ จากบริบทเช่นนี้ ประกอบกับข้อเท็จจริงที่ว่ากลไกการคุ้มครองของ AIIB นั้นก็ยังไม่ได้มีการทดลองนำไปใช้ การเพิ่มขึ้นของการกู้ยืมเพื่อโครงสร้างพื้นฐานใด ๆ ในภูมิภาคนี้จึงต้องการการติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิด

กลุ่มประชาสังคมอาเซียนสามารถเข้ามามีบทบาทสำคัญในการติดตามตรวจสอบและมีส่วนร่วมในโครงการลงทุนเหล่านี้ ด้วยการพัฒนาความเข้าใจให้ลึกซึ้งต่อโครงการและสถาบันทางการเงินเหล่านี้ ติดตามตรวจสอบกิจกรรมและการพัฒนา และสร้างความตระหนักแก่สาธารณะต่อประเด็นเหล่านี้ ยิ่งไปกว่านั้น ภาคประชาสังคมยังสามารถที่จะผลักดันให้เกิดมาตรฐานคุณภาพ และความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นในการคุ้มครองชุมชนที่ได้รับผลกระทบและระบบนิเวศน์

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นจากรายงานของ IDI [Making Inroads: Chinese Infrastructure Investment in ASEAN and Beyond](#) การวิจัยและการผลิตเพื่อเผยแพร่เอกสาร ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิไฮนริคเบิลล์ สำนักงานภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มูลนิธิ McKnight และมูลนิธิ Planet Wheeler

-
- ⁱ AIIB (2015), *Articles of Agreement*, article 1.
- ⁱⁱ Donnan, S. & Sevastopulo, D. (2015, 25 October), *AIIB head vows to be clean, lean and green — and fast*, Financial Times. <http://www.ft.com/cms/s/0/b6f95846-7b0d-11e5-a1fe-567b37f80b64.html> (เข้าถึงเดือนพฤษภาคม 2559).
- ⁱⁱⁱ AIIB (2015, 26 August), *Statement by Jin Liqun at a Press Conference in Tbilisi*. http://www.aiib.org/html/2015/NEWS_0826/16.html (เข้าถึงเดือนพฤษภาคม 2559).
- ^{iv} National Development and Reform Commission, Ministry of Foreign Affairs & Ministry of Commerce of the People's Republic of China (2015), *Vision and Actions on Jointly Building Silk Road Economic Belt and 21st-Century Maritime Silk Road*. http://en.ndrc.gov.cn/newsrelease/201503/t20150330_669367.html (เข้าถึงเดือนพฤษภาคม 2559).
- ^v อี้ว่างแล้ว.
- ^{vi} Silk Road Fund (2015), *About Us*. <http://www.silkroadfund.com.cn/enweb/23775/23767/index.html> (เข้าถึงเดือนพฤษภาคม 2559).
- ^{vii} Silk Road Fund (2015), *Scope of Investment Principles*. <http://www.silkroadfund.com.cn/enweb/23798/23805/index.html> (เข้าถึงเดือนพฤษภาคม 2559).
- ^{viii} China-ASEAN Investment Cooperation Fund, *About CAF: Mission & Vision*. <http://www.china-asean-fund.com/about-caf.php?slider1=1> (เข้าถึงเดือนพฤษภาคม 2559).
- ^{ix} International Finance Corporation (2553, 25 มกราคม), *China-ASEAN Fund on Investment Cooperation: Summary of Proposed Investment*. <http://ifcext.ifc.org/ifcext/spiwebsite1.nsf/0/EA30D66D3BCEE0F9852576BA000E3309> (เข้าถึงเดือนพฤษภาคม 2559).
- ^x Li, K. (2558, 13 พฤศจิกายน), *สุนทรพจน์ของ ฯพณฯ หลี่ เค่อเฉียง นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ 17, กระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน* http://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/zxxx_662805/t1212266.shtml (เข้าถึงเดือนพฤศจิกายน 2558).
- ^{xi} China-ASEAN Investment Cooperation Fund, *About CAF: Background*. <http://www.china-asean-fund.com/about-caf.php?slider1=2> (เข้าถึงเดือนพฤศจิกายน 2558).